

Inleiding

Op 13 november 2025 heeft de Europese Commissie (EC) opnieuw subsidies toegekend aan reclamecampagnes voor de promotie van consumptie van vlees, zuivel en eieren. Met deze subsidies faciliteert de EC onder andere de vlees-, zuivel- en eiersector om de consumptie van in de Europese Unie geproduceerde dierlijke producten te vergroten. Bedrijven kunnen hun eigen reclamecampagnes voordragen (SIMPLE-programma), of in samenwerking met andere organisaties een voorstel in dienen (MULTI-programma).^{1 2}

Sinds 2021 analyseert Dier&Recht jaarlijks hoeveel subsidie de EC besteedt aan reclamecampagnes van vlees, zuivel en eieren.³ In 2025 zijn er in totaal 72 subsidieaanvragen gehonoreerd. 29% van deze aanvragen heeft betrekking op campagnes waar alleen promotie gemaakt wordt voor de consumptie van vlees, zuivel, eieren en overige dierlijke producten. Bij nog eens 21% van de campagnes is reclame voor dierlijke producten een belangrijk onderdeel (Tabel 1).

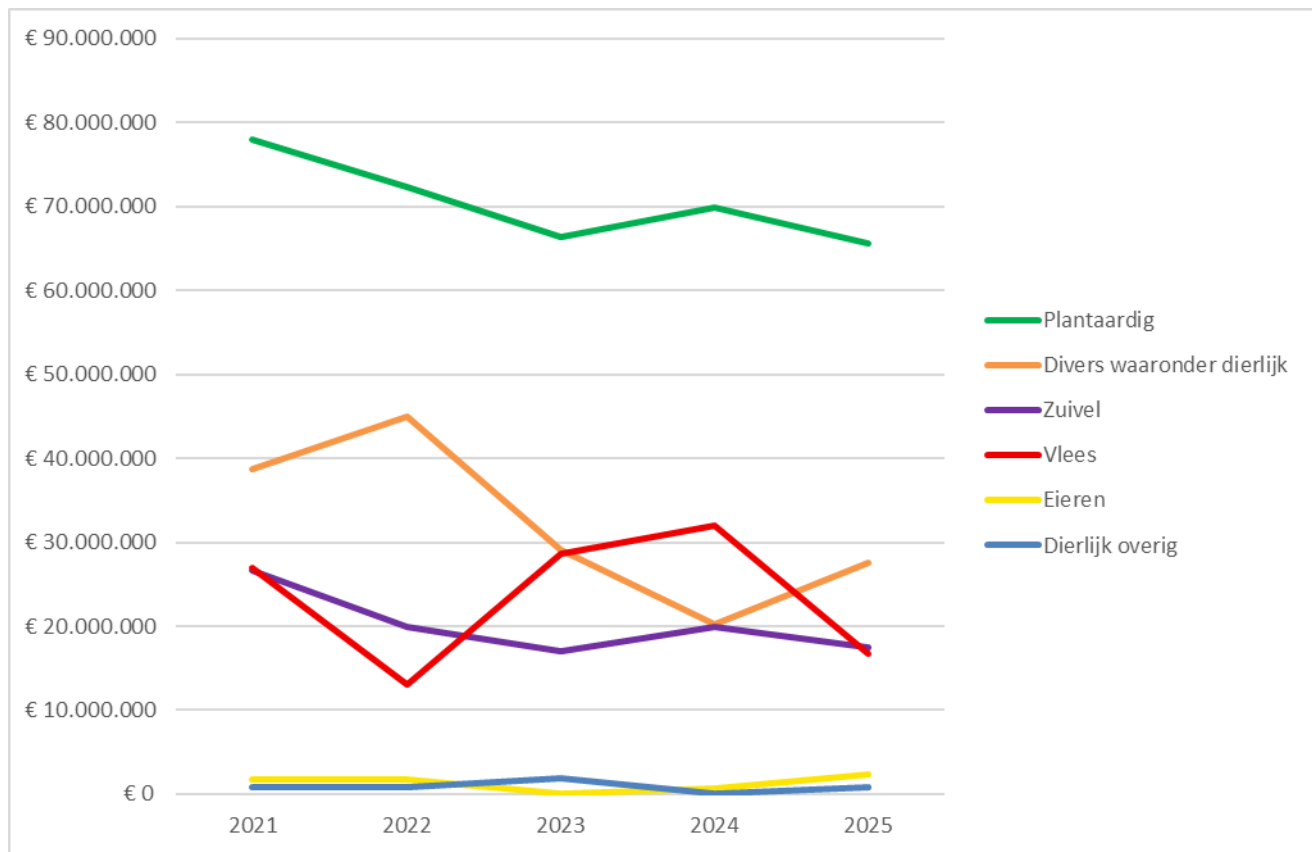
Tabel 1. Overzicht van Europese promotiesubsidies per productcategorie voor 2025 en 2024

Productsoort reclamecampagne	2025					2024				
	Subsidie	Subsidie %	Subsidie verschil vorige jaar	Aantal	Aantal %	Subsidie	Subsidie %	Subsidie verschil vorige jaar	Aantal	Aantal %
Dierlijk en divers waaronder dierlijk	€ 64.994.816	50%	-€ 7.749.763	34	47%	€ 72.744.579	51%	-€ 3.899.955	30	40%
Vlees, zuivel, eieren en dierlijk overig	€ 37.406.101	29%	-€ 15.098.554	20	28%	€ 52.504.655	37%	€ 4.993.368	20	27%
Vlees	€ 16.678.905	13%	-€ 15.302.319	8	11%	€ 31.981.224	22%	€ 3.373.631	11	15%
Zuivel	€ 17.527.551	13%	-€ 2.324.435	10	14%	€ 19.851.985	14%	€ 2.879.090	8	11%
Eieren	€ 2.340.000	2%	€ 1.668.554	1	1%	€ 671.446	0%	€ 671.446	1	1%
Dierlijk overig	€ 859.645	1%	€ 859.645	1	1%		0%	-€ 1.930.798		0%
Divers waaronder dierlijk	€ 27.588.716	21%	€ 7.348.791	14	19%	€ 20.239.924	14%	-€ 8.893.324	10	13%
Divers waaronder dierlijk	€ 27.588.716	21%	€ 7.348.791	14	19%	€ 20.239.924	14%	-€ 8.893.324	10	13%
Plantaardig	€ 65.587.952	50%	-€ 4.355.386	38	53%	€ 69.943.338	49%	€ 3.592.705	45	60%
Totaal	€ 130.582.768	100%	-€ 12.105.149	72	100%	€ 142.687.917	100%	-€ 307.250	75	100%

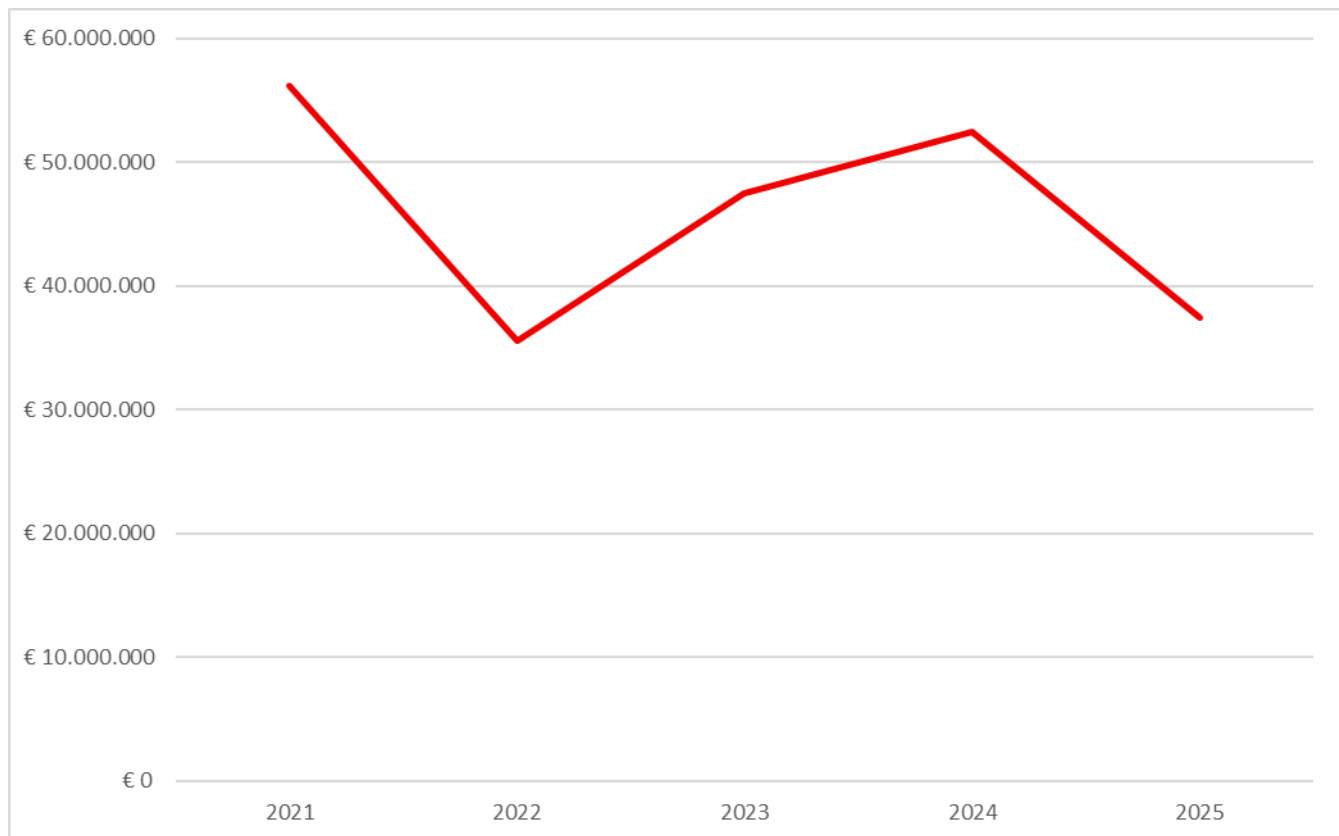
In totaal is €131 miljoen toebedeeld om voedsel uit Europese lidstaten te promoten, waarvan €65 miljoen (50%) voor campagnes met dierlijke producten, tegen €66 miljoen voor puur plantaardige producten. In totaal wordt €37 miljoen besteed aan de promotie van vlees, zuivel en eieren. Voor eet-meer-vlees-campagnes wordt €17 miljoen uitgetrokken. Dit is ruim €15 miljoen minder dan in 2024. In 2023 was er nog sprake van een verdubbeling van eet-meer-vlees-campagnes. Nu is er voor het eerst een significante daling. Voor eet-meer-zuivel-campagnes wordt bijna €18 miljoen uitgetrokken, ruim €2 miljoen minder dan in 2024. Het bedrag dat gespendeerd wordt aan de promotie van alleen plantaardige producten is in 2025 gedaald, van €70 miljoen in 2024 naar €66 miljoen in 2025 (Tabel 1, Figuur 1 en Figuur 2).

Dier&Recht - Overzicht toekenning EU-promotiesubsidies 2025

Figuur 1. Promotiesubsidies per productcategorie in de periode 2021-2025

Figuur 2. Gesommeerde promotiesubsidies voor vlees, zuivel en eieren in de periode 2021-2025

Dier&Recht - Overzicht toekenning EU-promotiesubsidies 2025

Uit de door de EC gepubliceerde gegevens wordt duidelijk dat er dit jaar wederom vele miljoenen aan subsidie wordt gegeven aan organisaties die de consumptie van rund, varken, kip, zuivel en eieren willen verhogen (Tabel 2).

Tabel 2. Overzicht van gesubsidieerde projecten in 2025.

Productcategorie	Programma	Aanvrager	Land(en) waar de campagne wordt uitgevoerd	Producten	Subsidie	Subsidie %	Aantal	Aantal %
Vlees	SIMPLE	BE	België; Duitsland	Rund- en varkensvlees	€ 1.206.692	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	EL	Verenigde Arabische Emiraten; Verenigd Koninkrijk	Kip	€ 2.023.942	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	ES	Spanje	Varkensvlees	€ 2.085.506	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	ES	Filipijnen; Zuid-Korea; Vietnam	Varkensvlees	€ 1.446.771	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	IT	Verenigd Koninkrijk	Vleesbereidingen	€ 1.925.346	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	IE	China; Japan; Filipijnen	Rund-, schapen- en varkensvlees	€ 2.825.171	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE				€ 11.513.427	9%	6	8%
Vlees	MULTI	FR. Medeaanvragers: NL, IT, BE	België, Frankrijk, Italië	Rundvlees	€ 3.428.466	3%	1	1%
Vlees	MULTI	IT	Frankrijk, Italië	Rundvlees	€ 1.737.013	1%	1	1%
Vlees	MULTI				€ 5.165.478	4%	2	3%
Vlees Totaal					€ 16.678.905	13%	8	11%
Zuivel	SIMPLE	DK	Nigeria	Diverse zuivelproducten waaronder kaas	€ 2.089.712	2%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	EL	Duitsland; Nederland	Diverse zuivelproducten waaronder kaas	€ 1.929.829	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	ES	Verenigde Staten	Kaas	€ 1.779.289	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	FR	Frankrijk	Diverse zuivelproducten waaronder kaas	€ 1.031.468	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	FR	China; Japan; Zuid-Korea; Taiwan	Diverse zuivelproducten zonder kaas	€ 1.920.159	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	FR	Saudi-Arabië; Verenigde Arabische Emiraten	Diverse zuivelproducten zonder kaas	€ 1.200.057	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	IT	Australië	Kaas	€ 2.443.766	2%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	IT	Verenigde Staten	Kaas	€ 1.164.704	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	IT	Duitsland; Italië; Zweden	Kaas	€ 845.602	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE				€ 14.404.587	11%	9	13%
Zuivel	MULTI	FR	Denemarken, Frankrijk	Zuivel (excl kaas)	€ 3.122.963	2%	1	1%
Zuivel	MULTI				€ 3.122.963	2%	1	1%
Zuivel Totaal					€ 17.527.551	13%	10	14%
Eieren	MULTI	ES	Spanje, Hongarije	Eieren	€ 2.340.000	2%	1	1%

Dier&Recht - Overzicht toekenning EU-promotiesubsidies 2025

Eieren	MULTI				€ 2.340.000	2%	1	1%
Eieren Totaal	Totaal				€ 2.340.000	2%	1	1%
Dierlijk overig	MULTI	BE	België	Honing	€ 859.645	1%	1	1%
Dierlijk overig	MULTI				€ 859.645	1%	1	1%
Dierlijk overig Totaal	Totaal				€ 859.645	1%	1	1%
					€ 37.406.101	29%	20	28%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	BE	België	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 1.156.497	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	CZ	Tsjechië; Slowakije	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 2.782.189	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	EL	Duitsland; Griekenland	Diverse producten waaronder zuivel	€ 975.664	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	ES	Japan; Zuid-Korea	Diverse producten waaronder vis	€ 2.095.061	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	ES	China; Japan; Zuid-Korea	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 2.400.000	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	ES	Japan; Verenigd Koninkrijk	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 1.292.893	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	FR	Frankrijk	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 1.499.401	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	FR	Frankrijk	Diverse producten waaronder zuivel	€ 1.253.229	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	IT	Denemarken; Duitsland; Polen	Diverse producten waaronder zuivel	€ 2.466.260	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	IT	Canada; Japan; Zwitserland	Diverse producten waaronder kaas	€ 1.166.750	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	FI	Finland	Diverse producten waaronder vlees en zuivel	€ 904.042	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE				€ 17.991.985	14%	11	15%
Divers waaronder dierlijk	Totaal							
Divers waaronder dierlijk	MULTI	DE	Duitsland, Italië	Diverse producten waaronder vlees	€ 3.975.635	3%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI	DE	Duitsland, Italië	Diverse producten waaronder vis	€ 2.722.216	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI	GR	Australië, Canada, Zuid-Korea, Verenigde Staten	Diverse producten waaronder kaas	€ 2.898.880	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI				€ 9.596.731	7%	3	4%
Divers waaronder dierlijk	Totaal							
Divers waaronder dierlijk Totaal	Totaal				€ 27.588.716	21%	14	19%
					€ 27.588.716	21%	14	19%
Plantaardig					€ 65.587.952	50%	38	53%
					€ 65.587.952	50%	38	53%
					€ 130.582.768	100%	72	100%

Eiwittransitie

Na jaren van stijging is de subsidie voor vleespromotie in 2025 voor het eerst significant gedaald. Toch staat het resterende bedrag — €37 miljoen voor vlees, zuivel en eieren - nog altijd op gespannen voet met het voorgenomen beleid van de EC om de voedselconsumptie te verduurzamen. Opvallend is dat ruim de helft van de vleessubsidies (€9,2 van €16,7 miljoen) naar campagnes gaat waarin rundvlees (mede) wordt gepromoot, terwijl juist rundvlees binnen de dierlijke sector veruit de grootste klimaat- en milieuvoetafdruk kent. In de 'Europese Green Deal' uit 2018 legt de EC zelf de vinger op de zere plek: "De klimaatverandering en de aantasting van het milieu vormen een existentiële bedreiging voor Europa en de wereld".⁴ In de op 20 mei 2020 gepubliceerde 'Boer tot Bord'-strategie (Farm to Fork), onderdeel van de Green Deal, wordt gepleit voor "een gezond en plantaardig dieet" om de "risico's op levensbedreigende ziekten te verkleinen en de milieu-impact van ons voedselsysteem te verminderen".⁵

Op papier voert de Europese Commissie al sinds 2021 een sturing richting plantaardig in haar promotiebeleid. Het jaarlijkse werkprogramma (Annual Work Programme, AWP) - het uitvoeringsbesluit waarmee de Commissie de oproep tot subsidieaanvragen jaarlijks invult - introduceert in 2021 een sustainability-subcriterium onder *Relevance* dat aanvragen scoort op "sustainability of production and consumption" met verwijzing naar de Green Deal en de Farm to Fork-strategie.⁶ Vanaf 2022 staat in dezelfde scoringscriteria expliciet dat aanvragen worden beoordeeld op het "encouraging the shift to a more plant-based diet, with less red and processed meat"⁷. Vanaf 2023 staat de standaardformulering "will continue to encourage a shift to a more plant-based diet" bovenin elk jaarlijks werkprogramma - vier opeenvolgende jaren met dezelfde sturingsinstructie van de Commissie.^{8 9 10} Sinds 2021 wordt daarbij ook circa 74% van het interne-marktbudget geormerkt voor de thema's Organic, Sustainable en Fresh Fruit & Vegetables.^{11 12} Toch hebben deze positieve veranderingen de stijging van vleessubsidies in 2023 en 2024 niet voorkomen. De daling van €15 miljoen voor eet-meer-vlees-campagnes in 2025 lijkt daarmee niet zozeer het gevolg van een bewuste sturing richting plantaardig, maar eerder van de verlaging van het totale promotiebudget binnen het Meerjarig Financieel Kader (MFF, de zevenjarige EU-begrotingscyclus): van circa €186 miljoen in 2024 naar €132 miljoen in 2025. Voor de subsidieaanvragen in 2026 is dit budget alweer gestegen naar €205 miljoen.¹³

Deze AWP-sturing is bovendien institutioneel zwak verankerd, omdat zij uitsluitend is vastgelegd in jaarlijkse uitvoeringsbesluiten en niet in de onderliggende Verordening (EU) 1144/2014. De Commissie bevestigt dat een herziening van die verordening op dit moment niet aan de orde is, en de externe evaluatie van het Europees Parlement (EPRS, december 2025) raadt een uitsluiting van productcategorieën zelfs expliciet af.¹⁴ Onder de in december 2024 aangetreden commissaris Hansen erodeert de sturing binnen de AWPs zelfs drastisch: in het werkprogramma voor 2026 laat de Commissie de formulering "shift to a more plant-based diet" vallen, evenals de instructie om plantaardige producten "to highlight and favour", en wordt het promotiebeleid voortaan geframed binnen "competitiveness, trade and sustainability agendas" — met competitiveness op de eerste plaats.^{15 16} Het sustainability-subcriterium in de scoringsregels blijft intact, maar zonder de expliciete instructie om plantaardige producten te bevoorrechten en een dieetverandering te bewerkstelligen, geeft de EC hier geen expliciete sturing meer aan. Binnen het Europees Parlement keerden 64 Europarlementariërs zich in een brief aan de commissaris tegen uitsluiting van vlees- en wijnpromotie,¹⁷ en het conceptrapport over het promotiebeleid van EP-rapporteur De Meo (maart 2026) - een richtinggevend ontwerp namens de landbouwcommissie van het EP - verwerpt uitdrukkelijk nieuwe geschiktheidscriteria voor dierlijke producten.¹⁸ Gezien deze veranderingen zullen de subsidies voor de promotie van dierlijke producten in 2026 waarschijnlijk weer flink toenemen.

Dier&Recht roept de EC op om de in haar eigen Green Deal en Boer-tot-Bord-strategie geponeerde noodzaak van een eiwittransitie opnieuw te onderschrijven, en deze ditmaal expliciet vast te leggen in Verordening (EU) 1144/2014 - zodat de transitie richting plantaardig niet langer afhangt van de jaarlijkse uitvoeringsbesluiten.

Bronnen

- ¹ https://rea.ec.europa.eu/news/72-eu-funded-promotion-campaigns-highlight-quality-european-agricultural-products-2025-11-03_en
- ² https://rea.ec.europa.eu/funding-and-grants/promotion-agricultural-products-0/calls-proposals-promotion-agricultural-products_en
- ³ <https://www.dierenrecht.nl/voor-de-pers/persberichten/eu-subsidies-vlees-en-zuivelreclames-stijgen-naar-52-miljoen-euro/>
- ⁴ Europese Commissie, *Een Europese Green Deal*, COM(2019) 640 final, 11 december 2019. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl
- ⁵ Europese Commissie, *A Farm to Fork Strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system*, COM(2020) 381 final, 20 mei 2020. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_908
- ⁶ European Research Executive Agency (REA), *AGRIP Programme Guide, Version 1.0 — Promotion of Agricultural Products*, 28 januari 2021 (operationaliseert het Werkprogramma 2021 onder Uitvoeringsbesluit van 16.12.2020). https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/agrip/guidance/programme-guide_agrip_v1.0_en.pdf
- ⁷ Europese Commissie, *Annex I — Work Programme for 2022 in the framework of Regulation (EU) No 1144/2014* (bijlage bij Uitvoeringsbesluit C(2021) 9236), 15 december 2021. https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/126b6f01-489f-44e2-9297-e20181639bf1_en?filename=commission-decision-c2022-9236-annex_en.pdf
- ⁸ Europese Commissie, *Annex I — Work Programme for 2023 in the framework of Regulation (EU) No 1144/2014* (bijlage bij Uitvoeringsbesluit C(2022) 9498), 16 december 2022. https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2022-12/commission-decision-c2022_9498-annex_en.pdf
- ⁹ Europese Commissie, *Annex I — Work Programme for 2024 in the framework of Regulation (EU) No 1144/2014* (bijlage bij Uitvoeringsbesluit C(2023) 7602), 16 november 2023. https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/e3374717-752f-441d-a722-95cd8ef0a3ae_en?filename=commission-decision-c2023_7602-annex_en.pdf
- ¹⁰ Europese Commissie, *Annex I — Work Programme for 2025 in the framework of Regulation (EU) No 1144/2014* (bijlage bij Uitvoeringsbesluit C(2024) 8679), 12 december 2024. <https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/d/d/workspace/SpacesStore/cd218792-1820-4ecb-87bc-0519de78e672/download>
- ¹¹ European Research Executive Agency (REA), *Call for proposals AGRIP-SIMPLE-2025*, 22 januari 2025. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/agrip/wp-call/2025/call-fiche_agrip-simple-2025_en.pdf
- ¹² European Research Executive Agency (REA), *Call for proposals AGRIP-MULTI-2025*, 22 januari 2025. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/agrip/wp-call/2025/call-fiche_agrip-multi-2025_en.pdf
- ¹³ Europese Commissie, Persbericht IP/25/3097 — “Commission to spend €205 million on promoting EU agri-food products in 2026”, 17 december 2025. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3097
- ¹⁴ EPRS (Europees Parlement), *Evaluation of EU agri-food promotion policy: Insights and lessons learnt — European Implementation Assessment* (PE 765.810), december 2025. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765810/EPRS_STU\(2025\)765810_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765810/EPRS_STU(2025)765810_EN.pdf)
- ¹⁵ Europese Commissie, Persbericht IP/24/6421 — “Commission allocates €132 million to promote sustainable and high-quality agri-food products in the EU and worldwide”, 13 december 2024. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6421
- ¹⁶ Europese Commissie, *Annex I — Work Programme for 2026 in the framework of Regulation (EU) No 1144/2014* (bijlage bij Uitvoeringsbesluit C(2025) 8551 final, ondertekend door commissaris Hansen), 15 december 2025. https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/4033b8d3-256c-4166-923d-a44bc8866913_en?filename=commission-decision-c2025_8551-annexe-part1_en.pdf
- ¹⁷ EPRS (Europees Parlement), *Evaluation of EU agri-food promotion policy: Insights and lessons learnt — European Implementation Assessment* (PE 765.810), december 2025. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765810/EPRS_STU\(2025\)765810_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765810/EPRS_STU(2025)765810_EN.pdf)
- ¹⁸ Europees Parlement — Commissie AGRI, *Draft Report on the implementation of the EU agri-food promotion policy after the 2014 reform* (2025/2089(INI)), rapporteur Salvatore De Meo, 3 maart 2026. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/AGRI-PR-784348_EN.pdf